

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vsvardi Martyrologivm

Usuardus <Sangermanensis>

Lovanii, 1573

Capvt II. De Martyrologio Eusebij & Hieronymi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42790

DE MARTYROLOGIIS,

- Cap. 12, De Gracis Martyrologijs.
Cap. 13, de additionibus ad *Vsuardum*.
Cap. 14, De lectione Martyrologij in fine primæ: & cu
premittatur quota sit luna.
Cap. 15, Cur mors Sanctorum natalis dicatur: & quo
modo lectio Martyrologij omni die sit concludenda.
Cap. 16, De lectione Martyrologij in cœna.
Cap. 17, Quòd Martyrologium *Vsuardi* auctum vtilis
sit Pastoribus.
Cap. 18, De vtilitate Martyrologij contra hæreses.
Cap. 19, De lectione ex libro defunctorum, seu am
uersariorum.
Cap. 20, Cur *Vsuardo* adiectum sit quinam Sanctorum
historias & gesta conscripserint.
Cap. 21, Quòd magna vtilitate excudantur gesta mar
tyrum, olim per Romanæ Ecclesiæ Notarios fide
lissimè collecta.
Cap. 22, Quòd vtiliter per archiepiscopatus colligere
tur Martyrologia de proprijs, siue provincialibus
Sanctis, eorumque historiæ.
Caput 23, habebit conclusionem; in qua coronidis vice
inserireretur, quòd oporteat tardum & modestum esse
in reprehendendo.

CAPVT II.

De Martyrologio Eusebij &
Hieronimi.

INter eos igitur qui conscribendis Martyrologijs
operam suam dederunt, primus fuit Eusebius *Pam
philus* historiographus, *Cæsaræ* *Palestinae* Episcopus.
Is enim

Is enim
magnus,
Sancto
nut, non
nis, &
adepti s
Non
pora nat
est enim
quibus
eorum
simus.
hunc ia
ex quo
Martyr
militis
libus sole
nem posi
Quorum
Arb
Dionys
oclinget
ipsum te
Græc
niji Co
verusta
contins
nyfij d
pus fue
rologiu
tempo
quo, C

Is enim, petente id religioso principe Constantino magno, Martyrologium conscripsit de natalitijs diebus Sanctorum Martyrum Christi: in quo omnes quos inuenit, non solum qua die, sed etiam quo genere certaminis, & sub quo iudice, & quo loco Martyrij coronam adepti sint, diligenter annotauit.

Non est tamen putandum quod ante Eusebij tempora natalitij Martyrum dies neglecti fuerint. Celebris est enim martyr Cypriani sententia. Dies eorum quibus excedunt annotate, vt cōmemorationes eorum inter memorias martyrum celebrare possumus. In quem locum scribit D. Pamelius. Morem hunc iam inde in Ecclesia seruatum non dubito, ex quo Romæ constituti sunt Notarij, qui gesta Martyrum describerent †. Certe libro de corona De hū in-
militis Tertullianus fastos ecclesiæ opponit municipa- fra cap. 21
libus solennitatibus gentilium. Porro hinc suam origi- Fol. penul.
nem postea sumpsērunt Martyrologia quæ vocantur.
Quorum primus auctor fuit Eusebius.]

Arbitratur autem Hilduinus in præfatione vitæ Dionysij Areopagitæ, quam annis ab hinc plus minus octingētis conscripsit, se hūc librū Eusebij vidisse circa ipsius tempora conscriptum. Ait enim, Habemus Fol. 71
Græcæ auctoritatis Martyrologion, de Chartiscri-
nijs Constantinopolitanis adeptum, quod tanta
vetustate dissoluitur, vt maximam cautelam à se
contingētibus exigat; in quo diem natalitij Dio-
nysij designatum, & quia Atheniensium episco-
pus fuerit, reperimus annotatum. Quod Marty-
rologium, vt antiquitas eius demonstrat, ex eo
tempore constare posse non incongruè remur,
quo, Constantino iubente, nota occasione Marty-
ria San-

ria Sanctorum Domini de toto orbe collecta & Cæsaream sunt conuecta. Secundus numerus solet Hieronymus presbyter; non quod ipse Martyrologium conscripserit, sed quia Eusebium ex Graeco Latinum fecit. Vnde Beda in sextum caput Mart

Lib. 2 in hunc librum citans, ait; In libro Sacramentorum

Mar. c. 26. Natale Ioannis iiii. Kalendarum Septembrium notatum est: & in Martyrologio quod Eusebii & Hieronymi vocabulis insignitum est, legitur iiii. Kalendas Septembris, &c. Et rursus in initio

10mo 6. retractationum in Acta, citat librum Martyrologii, qui beati Hieronymi nomine ac praefatione attribuitur, ibique subdit, Quamuis idem Hieronymus librum illius non auctor, sed interpret: Eusebius autem auctor extitisse narretur. Hoc autem Eusebii Martyrologion à beato Hieronymo in Latinam linguam translatum, per posteriorum scriptorum Martyrologia

Lege Gregoria intercidiisse puto: quemadmodum etiam perierunt, go. 7. reg. magna maiorum nostrorum negligentia, libri de Martyrum gestis, quæ piæ memoriæ Constantini temporibus ab Eusebio Casariensi collecta sunt. Citatur quidem à permultis Martyrologium S. Hieronymi, quod vulgò habetur: verum illi non citant ipsum Martyrologium Eusebii & Hieronymi, sed Vsuardi: qui est Eusebio, Hieronymo, Beda, Floro, & aliunde, suum Martyrologium cura & iussu Caroli Magni collegit. Ipsius est enim quod vulgò habetur Martyrologium: eò quod eius usus sit in Gallicanis Ecclesijs: item in Romana, ac permultis alijs.

Sed an recte Vsuardi martyrologium titulo sancti Hieronymi citetur? Cur non? Nam sicut Latinae linguae dictionaria quantumcumque aucta Calepini sibi

nomen

nomen retinent: ita Martyrologium istud quidni
in citando decorari possit titulo sancti Hieronymi,
qui primus fuit apud Latinos martyrologij auctor?

Mihi tamen istud non omnino probatur. Quia
Vsuardus in annotandis Martyrum gestis & mar-
tyrijs, non habet verba aut versionem Hieronymi,
sed verbatim utitur versione Ecclesiasticæ historiae
Eusebij per Rufinum: & ex Sanctorum gestis quæ
Roman. Eccles. Notarij, alijsque, fidelissimè con-
scripserunt, non sensum tantum refert, sed & ipsi-
sima verba. Quæ in re Bedam secutus est. Proinde
fateri cogimur, nec Bedam Anglum, nec Vsuardum
Gallum reliquisse in suis martyrologijs versionem Eu-
sebij, Hieronymo interprete.

Neque ipsam Hieronymi præfationem, cuius Beda
meminit, extare puto: Nam epistolam Chromatij & ^{initio re-}
Heliodori ad Hieronymum, & huius ad eosdem respon- ^{tract. in}
suam, quæ in B. Hieronymi operibus non habentur, sed ^{acta.}
in quibusdam exemplaribus Vsuardo præmittuntur,
ipsorum tantum nomine, dum dictionem, alijs nonnulla
considero, conscriptas puto, & ex parte confictas: sicut
alias aliquot eorundem titulis: reuera autem ipsorum
non esse. Scio quidem nonnullos ex hac Hieronymi,
ut inscribitur, epistola, tanquam relatu digna notare
ea verba: Per singulos dies, diuersarum prouincia-
rum, diuersarumque vrbium, plus quam octingen-
torum & nongentorum Martyrum, sunt nomina
nominata: ut nullus dies sit, qui non intra quin-
gentorum numerum reperiri possit ascriptus,
excepto die Calendarum Ianuarij. Sed difficulter
hæc sententia, quomodocumque etiam legatur: mul-
tum enim in ea variant exemplaria tam excusa,
quàm

Epist. 29 quàm scripta:) aliunde probari posset, & parum conuenit cum eo quod magnus Gregorius dicit libro septimo Registri: Nos pæne ait omnium martyrum distinctis per dies singulos passionibus, collecta in vno codice nomina habemus, atque quotidianis diebus in eorum veneratione Missarum solennia agimus.

Cap. 32 Itaque non ad prædictam epistolam Hieronymi ascriptam, sed aliò respexisse arbitror Cassiodorum, dum in institutione diuinarum lectionum ait, Passiones martyrum legite constanter; quas inter alia in epistola sancti Hieronymi ad Chromatium & Heliodorum destinata, proculdubio reperitis qui per totum terrarum orbem floruerunt, ut sancta imitatio vos prouocans, ad cælestia regna perducatur.

CAPVT III.

De Martyrologijs Bedæ & Flori.

In fine Eccl. hist. Anglorum.

Tertio loco subsequitur Beda, qui de seipso ait in catalogo operum suorum: Scripsi Martyrologium de natalitijs sanctorum Martyrum diebus in quo omnes quos inuenire potui, non solum qua die, verum etiam quo genere certaminis, vel sub quo iudice mundum vicerint, diligenter annotare studui. Est autem hoc Martyrologium Bedæ impressum, inter opera Bedæ tomo tertio, & in minori forma à Christ. Plantino Anno 64. Quod, si conferatur cum gestis Martyrum, quæ Rom. Ecclesiæ Notarij fidelissimè collegerunt, & nos ad vsuandum plerunque notauimus, faciliè apparebit Bedam in eo

magnam